

University of Groningen

Contested modernity

Griffioen, Sjoerd

DOI:
[10.33612/diss.132902473](https://doi.org/10.33612/diss.132902473)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2020

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Griffioen, S. (2020). *Contested modernity: Karl Löwith, Hans Blumenberg and Carl Schmitt and the German Secularization Debate*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.132902473>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen behorende bij het proefschrift

Contested Modernity

Karl Löwith, Hans Blumenberg and Carl Schmitt
and the German Secularization Debate

1. Het directe doelwit van Blumenbergs kritiek in *Legitimität der Neuzeit* – ‘de secularisatietheorie’ – is een stroman (hoofdstuk 1).
2. Löwith lijkt een natuurlijke of kosmocentrische leefwijze voor te willen schrijven, maar hij is hier niet toe in staat omdat zijn opvatting van ‘de natuur’ of ‘de kosmos’ te ongedefinieerd blijft. Zijn natuuropvatting kan daardoor alleen fungeren als negatieve maatstaf voor een kritiek op de kunstmatigheid van de menselijke leefwereld en niet als basis voor een positieve filosofie (hoofdstuk 1 en 3).
3. Commentatoren (zoals Motschenbacher en Meier) zijn geneigd de politieke theologie van Schmitt te reduceren tot politiek *of* theologie. Zijn politieke theologie moet echter begrepen worden in termen van een “systematische structuurverwantschap” (*Politische Theologie II*) tussen de twee sferen: dit betekent dat politiek en theologie in wezen gelijk zijn en niet tot elkaar gereduceerd kunnen worden (hoofdstuk 2).
4. De kern van Löwiths kritiek op Schmitt is theologisch van aard: Löwith veronderstelt dat decisionisme, theologisch gemotiveerd of niet, niet verenigbaar kan zijn met een ‘waar geloof’ (hoofdstuk 3).
5. Blumenbergs politieke filosofie is een doelbewuste neutralisering van Schmitts politieke theologie. Zijn ‘scheiding der machten’ vormt een poging om een Schmittiaanse soeverein (goddelijk of wereldlijk) buitenspel te zetten (hoofdstuk 4).
6. Koselleck en Kesting gebruikten de Löwithiaanse secularisatiethese vooral als retorisch instrument om de *suggestie* te wekken dat de verlichting ‘illegitiem’ is. Maar dit is secundair ten opzichte van hun primaire argument, namelijk dat de verlichting de aard van ‘het politieke’ negeert. In die zin had Löwiths these geen direct dogmatiserend effect op de ‘tweede generatie secularisatie-theoretici’ (hoofdstuk 5).
7. De meest fundamentele metaforen in het secularisatiedebat zijn idolatrie en ontworteling. Dit betekent dat de juridische metafoor van onteigening een minder prominente rol speelt dan Blumenberg suggereert (hoofdstuk 6).
8. Het debat tussen Marquard en Taubes laat zien dat, zoals Schmitt stelt, een vijandsverklaring vaak hand in hand gaat met zelfidentificatie (hoofdstuk 7).
9. *Geistesgeschichte* zonder *historical reconstruction* is leeg, maar *historical reconstruction* zonder *Geistesgeschichte* is blind (hoofdstuk 8).
10. Volgens Taubes is het besef van eindigheid (‘tijd als respijt’) inherent eschatologisch. Hiermee wordt het begrip ‘eschatologie’ zo ver uitgerekt dat het zijn betekenis verliest. Dit gebeurt ook met ‘secularisatie’ wanneer bijvoorbeeld “de kamerplant het Mariabeeldje” van onze tijd wordt genoemd (*de Correspondent*, 25 oktober 2018) of “voetbal een nieuwe religie”.